Zasady oceniania wewnątrzszkolnego z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa dla uczniów klas pierwszych w Zespole Szkół nr 1 im. KEN w Nowym Sączu

I. Ogólne zasady oceniania z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa:

1. Ocenie podlegają różne formy aktywności i umiejętności ucznia, przy czym obowiązkowe uznaje się sprawdziany pisemne, testy, sprawdziany umiejętności praktycznych, oraz odpowiedzi ustne.
2. Każdy uczeń oceniany jest zgodnie z zasadami sprawiedliwości poprzez rozpoznanie poziomu i postępów w opanowaniu wiadomości i umiejętności do wymagań edukacyjnych.
3. Nauczyciel zapowiada sprawdziany, testy z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem wpisując je do dziennika.
4. Jeżeli uczeń opuścił sprawdzian, test z przyczyn losowych to ma obowiązek napisać go w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły.
5. Tylko ocenę niedostateczną ze sprawdzianu, testu, uczeń może poprawić w ciągu dwóch tygodni, wcześniej zgłaszając to nauczycielowi.
6. Krótkie sprawdziany wiadomości, zwane kartkówkami mogą obejmować materiał z trzech ostatnich lekcji, nie muszą być zapowiadane. Wszystkie oceny łącznie z ocenami niedostatecznymi zawsze są wpisywane , zaś oceny niedostateczne uzyskane przez ucznia nie ulegają poprawie, ponieważ sprawdzają wiedzę i umiejętności z bieżącego materiału.
7. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy.
8. Nie ocenia się uczniów z bieżącego materiału do tygodnia po dłuższej usprawiedliwionej, trwającej co najmniej tydzień nieobecności w szkole, pod warunkiem, że uczeń zgłosi ten fakt przed lekcją.
9. Uczeń ma prawo do jednokrotnego nie przygotowania w półroczu. Fakt ten zawsze jest odnotowany w dzienniku pod datą zgłoszenia(nie dotyczy to kartkówek, sprawdzianów pisemnych , praktycznych, testów, lekcji powtórzeniowych)
10. Za brak zadania domowego uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
11. Uczeń, który opuścił co najmniej 50% obowiązkowych zajęć z przedmiotu nie jest klasyfikowany.
12. Oceny z sprawdzianów, testów wpisywane są do dziennika kolorem czerwonym, pozostałe wpisywane są na niebiesko lub czarno.
13. Wszystkie oceny otrzymane przez ucznia są jawne.

II. Formy pracy na zajęciach edukacji dla bezpieczeństwa:

1. Udział w dyskusji, pogadance, prezentowanie własnej wiedzy, prezentowanie wyników własnej pracy (prezentacje multimedialne)
2. Ćwiczenia praktyczne poprzedzone instruktażem i pokazem
3. Burza mózgów
4. Pytania i odpowiedzi
5. Praca uczniów z podręcznikiem – wdrażająca do samodzielnego uczenia się oraz kształtująca umiejętność rozumienia czytanego tekstu.
6. Praca w grupach- może przybierać różne formy

III. Obszary oceniania z edukacji dla bezpieczeństwa:

Oceniając osiągnięcia ucznia bierzemy pod uwagę, w jakim stopniu uczeń:

1. Zna strukturę obronności państwa, rozumie ich rolę oraz zna formę spełniania powinności obronnych przez organy administracji i obywateli.
2. Zna zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia życia, zdrowia, mienia, zna zasady planowania i organizowania działań.
3. Umie udzielać pierwszej pomocy poszkodowanym w różnych stanach zagrażających życiu i zdrowiu.
4. Uczestniczy nie tylko aktywnie na lekcji , ale potrafi przygotować materiały do lekcji, prezentacje i przedstawić je na zajęciach.
5. Bierze udział w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach, zawodach oraz czynnie działa w szkolnym kole PCK, ZHP, Związek Strzelecki Strzelec- co podnosi jego ocenę na koniec roku.
6. Opanował materiał nauczania.

IV. Sposób dokumentowania informacji o uczniu:

1. Są to odnotowane oceny w dzienniku lekcyjnym z odpowiedzi ustnych, sprawdzianów, testów, zadań domowych, referatów, prezentacji, aktywności, nie przygotowania do lekcji.
2. Zeszyt ucznia- oceny z odpowiedzi, zadania domowe.
3. Dokumentacja nauczyciela – sprawdziany, testy, prezentacje, referaty.

V. Sposoby sprawdzania postępów ucznia w nauce:

1. Sprawdzenie stopnia znajomości i rozumienia materiału dydaktycznego poprzez odpytywanie- minimum jedna odpowiedź ustna w roku.
2. Sprawdziany , testy , kartkówki – minimum dwie w półroczu.

3. Zadania domowe – duża częstotliwość, sprawdzanie zadań domowych minimum raz w półroczu.
4. Zaangażowanie w przebieg lekcji, umiejętność pracy w grupie, pomysłowość w rozwiązywaniu zadań – na każdej lekcji.
5. Referaty i prezentacje – w zależności od potrzeb w realizowanym materiale.

VI. Kryteria oceniania:

1. Odpowiedź ustna:

- Bezbłędna, wyczerpująca, ujmująca wiadomości w stopniu wykraczającym – **celujący**
- Bezbłędna, samodzielna, i wyczerpująca – **bardzo dobry**
- Bezbłędna, samodzielna , ale nie pełna odpowiedź- **dobry**
- Bezbłędna, samodzielna, niepełna – **dostateczny**
- Wskazuje braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności, rozwiązuje typowe zadania tylko przy pomocy nauczyciela – **dopuszczający**
- Brak lub całkowicie błędna odpowiedź, wskazująca na nie opanowanie materiału i umiejętności – **niedostateczny**

2. Oceny cząstkowe z prac pisemnych

- **0 - 34% - niedostateczny**
- **35 - 50% - dopuszczający**
- **51 - 74% - dostateczny**
- **75 - 89% - dobry**
- **90 – 99% - bardzo dobry**
- **100 % - celujący**

W zależności od poziomu klasy nauczyciel ma prawo obniżyć punktację. W kartkówkach pomijamy ocenę celująca (z wyjątkiem przedstawienia treści ponadprogramowych)

3. Udział w konkursach, zawodach, kołach zainteresowań

- w zawodach szkolnych – ocena cząstkowa: **bardzo dobry**
- za zajęcie I i II miejsca w zawodach szkolnych **– ocena roczna podniesiona o jeden stopień**
- w zawodach o szczeblu rejonowym **– ocena cząstkowa: celujący**
- za poświęcanie swojego wolnego czasu w sposób bezinteresowny osobom potrzebującym pomocy, czynne działanie w Szkolnym Klubie Wolontariatu „Silni sercem", ZHP **– ocena roczna podniesiona o jeden stopień**

VII. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie *(Załącznik nr 1 - Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z edukacji dla bezpieczeństwa dla klas pierwszych po szkole podstawowej)*

VIII. Ustalenie oceny klasyfikacyjnej

- Ocenie końcowo rocznej podlegają wszystkie oceny uzyskane w 1 i 2 półroczu.
- Oceny nie mają wag – są wpisywane z wagą 0.
- W ocenianiu klasyfikacyjnym śródrocznym dopuszcza się wstawianie znaków (+) i (-) przy zapisie ocen:
  - ocena z plusem oznacza, że uczeń posiada wiedzę i umiejętności w stopniu nieco wykraczającym poza treść oceny;
  - ocena z minusem oznacza, że uczeń posiada wiedzę i umiejętności w stopniu wyznaczonym treścią oceny, ale odnotowano jednak pewne niewielkie braki;
  - plusy i minusy nie są subiektywnym dodatkiem do oceny, lecz muszą być poparte wskazaniem uchybień lub dodatkowych elementów podwyższających ocenę.
- Na śródroczną i roczną ocenę wpływ ma ogólne zaangażowanie ucznia w przedmiot, tj. aktywność na lekcji, udział w dyskusjach, efektywna praca podczas lekcji, przesyłanie zadań w wyznaczonym terminie oraz systematyczne uczestniczenie we wszelakich formach sprawdzania wiedzy i umiejętności z podstaw przedsiębiorczości, które okazują przyrost wiedzy ucznia.
- Ocena końcowo roczna jest zgodna z zasadami oceniania wewnątrzszkolnego z podstaw przedsiębiorczości dla wszystkich uczniów w Zespole Szkół nr 1 w Nowym Sączu.

IX. Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna (zapis w Statucie ZS nr 1; Rozdział 2).

X. Sposób informowania rodziców/ prawnych opiekunów o:

a) wymaganiach edukacyjnych

b) warunkach i trybie uzyskiwania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna

- Spotkania indywidualne
- Przekazywanie informacji za pośrednictwem wychowawcy klasy.
- Poprzez dziennik elektroniczny

XI. Dostosowanie wymagań dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się:

Dbając o indywidualizację procesu nauczania dostosowujemy wymagania dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Wszystkich uczniów obowiązują treści podstawy programowej, dlatego też proces indywidualizacji odbywa się tylko na poziomach: doboru metod nauczania i oceniania.

DYSLEKSJA, DYSORTOGRAFIA, DYSGRAFIA, DYSKALKULIA

Wskazówki do pracy z uczniem

- Stosujemy zalecenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
- Dostosowujemy swoje wymagania do faktycznych możliwości ucznia.
- Stosujemy częste zachęty i pochwały.
- Organizujemy tak pracę w czasie zajęć edukacyjnych, aby zapewnić dziecku dyslektycznemu osiągnięcie choćby niewielkich sukcesów.
- Wydłużamy koniecznie czas pracy, np. w czasie pisania sprawdzianów.
- Nie wymagamy czytania głośnego, indywidualnego w obecności klasy.
- Nie omawiamy błędów ucznia przy całej klasie.
- Nie przeciążamy ucznia większą ilością pisania i czytania.
- Nie zwiększamy napięć emocjonalnych dziecka dużymi wymaganiami oraz wywoływaniem do tablicy.
- Nie wskazujemy ucznia do natychmiastowej odpowiedzi, gdyż może on mieć trudności z szybkim przypomnieniem sobie wiadomości.
- Czekamy cierpliwie, aż uczeń odpowie. Jeśli nawet jego odpowiedź jest niepoprawna, to przy pomocy dodatkowych pytań pomagamy uczniowi w udzieleniu oczekiwanej odpowiedzi.
- Stwarzamy uczniowi możliwości pisania na komputerze lub drukowanymi literami.
- Stosujemy dodatkowe instrukcje, dzielimy instrukcje na mniejsze części, kilkakrotnie je powtarzać.

Ocenianie

- Przy ocenianiu uwzględniamy wolne tempo pracy ucznia.
- Nie omawiamy na forum klasy błędów popełnionych przez ucznia.
- Punktem odniesienia przy wystawianiu oceny nie są wyniki uzyskane przez innych uczniów, ale porównanie osiągnięć dziecka z jego wcześniejszymi dokonaniami.
- Nie oceniamy prac pisemnych pod kątem ortografii – zaleca się zaznaczanie błędów i zachęcanie ucznia do samodzielnej pracy nad ich poprawą.
- Stosujemy ocenę jakościową – opisową, uwzględniającą poziom trudności, a nie średni wymagany poziom.
- Uwzględniamy rozbieżności miedzy wymową a pismem.
- Nie oceniamy prac pod kątem estetyki i czytelności pisma.
- Przy ustalaniu oceny bierzemy pod uwagę różne czynniki, np. włożony wysiłek.
- Ocenimy osiągnięcia we właściwy sposób. Udzielamy pochwały po każdej poprawnej odpowiedzi, natomiast unikamy stawiania ocen za odpowiedzi słabe i nie na temat.
- Należy uznawać fakt przekręcenia nazwy wydarzenia historycznego lub pojęcia.
- Oceniamy wiadomości ucznia głównie na podstawie wypowiedzi ustnych. Nie należy dyskwalifikować prac napisanych nieczytelnie. Uczeń powinien odczytać je nauczycielowi.
- Przy sprawdzaniu znajomości pojęć wskazane jest stosowanie dodatkowych, naprowadzających pytań.

Zespół Aspergera

Wskazówki do pracy z uczniem

- Staramy się, aby każde zajęcia przebiegały według stałego schematu.
- Formułujemy polecenia w sposób jasny, precyzyjny (jeśli trzeba, kilkakrotnie powtórzyć polecenia – czasami indywidualnie konkretnemu uczniowi).
- Wskazujemy rzeczy najważniejsze, najistotniejsze informacje.
- Stosujemy więcej informacji i poleceń w formie pisemnej (obrazki, ilustracje), gdyż jest ona łatwiejsza do przyswojenia dla takich uczniów.
- Podpowiadamy i naprowadzamy ucznia w czasie odpowiedzi ustnej.
- Działamy zdecydowanie w przypadku niewłaściwej reakcji dziecka – powiedzieć mu, co w danej chwili ma zrobić.
- Nie pozostawiamy ucznia bez pracy, gdyż wtedy może dojść do niepożądanych zachowań.
- Dbamy, aby w otoczeniu ucznia było jak najmniej bodźców rozpraszających (wzrokowych, słuchowych) — na ławce powinny znajdować się tylko przedmioty aktualnie niezbędne do pracy.

Ocenianie

- Nie obniżamy ocen przedmiotowych z powodu objawów typowych dla zespołu Aspergera.

ADHD

Wskazówki do pracy z uczniem

- Dostosowujemy, na podstawie opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia.

- Stwarzamy warunki do wielokrotnego powtarzania i utrwalania materiału.
- Udzielamy uczniowi nieskomplikowanych instrukcji.
- Monitorujemy postępy pracy ucznia i w razie konieczności przywołujemy jego uwagę.
- Akcentujemy wyraźnie każde nowe polecenie (można wspólnie z uczniami opracować jakiś znak, który będzie sygnałem zwrócenia uwagi na nauczyciela bądź przywołaniem do pracy).
- Wypracowujemy wspólnie z uczniami różne sposoby sporządzania notatek, np. mapa pojęciowa.
- Przestrzegamy wcześniej ustalonych zasad i konsekwentnie je egzekwujemy.
- Stosujemy częste nagrody i pochwały za przejawy pożądanego zachowania.
- Stwarzamy odpowiednie warunki do pracy (odpowiednio przygotowane miejsce, ograniczenie bodźców rozpraszających uwagę).
- Zachęcamy do dodatkowej aktywności mającej na celu rozładowanie emocji.
- Ukierunkowujemy nadmierną aktywność ucznia, np. angażując go w przygotowanie sprzętu itp.
- Demonstrujemy nowe lub trudne zadania, wykonując czynności z krótkim, jasnym komentarzem.
- Dostosowujemy czas trwania zadania do możliwości skupienia się ucznia.
- Zwracamy uwagę na staranność pracy wykonywanej przez ucznia, a także na jej ukończenie. Należy zachęcić ucznia, aby powrócił do przerwanej pracy.
- Jasno określamy zasady wykonania zadania oraz czas jego ukończenia.
- Powierzamy uczniowi zadania związane z jego odpowiedzialnością za jego wykonanie. Wykonywane zadanie nie może jednak przekraczać możliwości ucznia.

Ocenianie

- Nie obniżamy ocen przedmiotowych oraz ocen zachowania z powodu objawów ADHD.
- Stosujemy korzystną dla ucznia ocenę opisową, pokazującą mocne i słabe strony jego pracy.
- Wydłużamy uczniowi czas pisania sprawdzianu, jeśli zaistnieje taka konicznośc.

Niedosłuch

Wskazówki do pracy z uczniem

- Stosujemy zasadę stopniowania trudności.
- Stosujemy jak najwięcej pomocy wizualnych: tablic, ilustracji.
- Zapisujemy w widocznym miejscu słowa kluczowe, pojęcia (mapa pojęciowa).
- Pomagamy w interpretacji tekstów, a także w ich odczytaniu.
- Dokonujemy wspólnie z uczniami selekcji wiadomości.
- Przygotowujemy notatki zawierające najistotniejsze informacje.
- Powtarzamy najistotniejsze wiadomości kilkakrotnie w czasie lekcji.
- Zapewniamy dobre oświetlenie sali i miejsce na wprost nauczyciela – możliwość czytania z ust.
- Mówiąc do klasy, stajemy w pobliżu ucznia.
- Zwracamy się często do ucznia w czasie lekcji, zadajemy pytania, aby zwiększyć jego koncentrację w czasie zajęć.

Ocenianie

- Przygotowujemy sprawdziany z mniejszej partii materiału.
- Uwzględniamy wysiłek i zaangażowanie ucznia w proces zdobywania wiedzy i nabywania nowych umiejętności.
- Stosujemy, oprócz oceny, informację zwrotną od nauczyciela.
- Ustalamy kryteria oceniania uwzględniające występowanie obiektywnych trudności, wynikających z uszkodzenia słuchu

Niedowidzenie

Wskazówki do pracy z uczniem

- Przygotowujemy materiały pisane czcionką o odpowiedniej wielkości.
- Wydłużamy czas przeznaczony na samodzielną pracę z tekstem.
- Stosujemy kontrasty kolorystyczne.
- Udostępniamy omawiany obiekt do indywidualnej obserwacji.
- Opisujemy słownie (szczegółowo) obiekty, gdyż uczeń może nie zobaczyć ich istotnych elementów.
- Dbamy o miejsce blisko nauczyciela, aby uczeń mógł lepiej widzieć i słyszeć.

Ocenianie

- Bierzemy pod uwagę przede wszystkim aktywność ucznia, wkład pracy, zainteresowanie przedmiotem, systematyczność i pilność oraz wiadomości i umiejętności.
- Bazujemy przy ustalaniu oceny na mocnych stronach ucznia.
- Wprowadzamy elementy oceniania kształtującego w celu poinformowania ucznia, co już osiągnął, a nad czym jeszcze musi popracować – stosujemy informację zwrotną.

XII. Prawa i obowiązki ocenianych w przypadku ustalenia stopnia z naruszeniem prawa:

a) Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna (półroczna) ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi

trybu ustalania tej oceny. Zastrzeżenia zgłasza się od dnia ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

b)W przypadku stwierdzenia, że roczna (półroczna) ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, dyrektor szkoły powołuje komisję, która przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia, w formie pisemnej i ustnej, oraz ustala roczną (półroczną) ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych.

NAUCZANIE ZDALNE

1. Zajęcia edukacyjne i wychowawcze są realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia.
2. Ustalony jest zakres materiału, uwzględniający realizację podstawy programowej, równomierne obciążenie ucznia zajęciami w danym dniu, zróżnicowanie zajęć, czy możliwości psychofizyczne ucznia.
3. Wykorzystane zostaną różnorodne metody i techniki kształcenia:
   - materiały przesłane poprzez dziennik elektroniczny, które mogą być dodatkowo umieszczone w ustalonym, udostępnionym uczniom miejscu
   - audiowizualne środki przekazu, m.in. programy telewizyjne,
   - środki multimedialne, m.in. prezentacje multimedialne
   - platformy edukacyjne,
   - interaktywne materiały dydaktyczne: aplikacje dostępne w Internecie i na telefonie
4. Materiały edukacyjne są przesyłane poprzez e- dziennik i komunikatory internetowe, oraz mogą być dodatkowo udostępniane w innej formie.
5. Uczeń zobowiązany jest:
   - systematycznie korzystać z e- dziennika, czytać wiadomości i realizować zalecenia nauczycieli
   - systematycznie realizować materiały zlecone przez nauczyciela,
   - korzystać z narzędzi dydaktycznych zgodnie z ich przeznaczeniem,
   - przeczytać zalecone materiały, teksty źródłowe,
   - odsyłać nauczycielowi opracowane materiały poprzez e- dziennik, na adres e-mail, platformę moodle lub w inny możliwy sposób
   - przestrzegać zasad BHP podczas pracy,
   - w przypadku trudności z realizacją materiału/zadania niezwłocznie poinformować o tym nauczyciela w celu ustalenia formy pomocy.
6. Nauczyciel:
   - wskazuje uczniowi sposób i formę realizacji zagadnień,
   - wspiera ucznia w procesie dydaktycznym,
   - motywuje do systematycznej pracy,
   - wykorzystuje w kształceniu na odległość różnorodne metody, formy techniki uwzględniające możliwości ucznia
   - monitoruje i sprawdza wiedzę uczniów oraz postępy w nauce,
   - informuje ucznia o sposobie sprawdzania wiedzy i umiejętności oraz oceniania jego osiągnięć edukacyjnych
7. Ocenie podlegają formy sprawdzania wiedzy i umiejętności: karty pracy, zadania domowe, kartkówki , sprawdziany, prezentacje, projekty , odpowiedzi ustne, aktywność
8. Oceny są na bieżąco wpisywane do dziennika elektronicznego, a rodzic ma obowiązek systematycznie się z nimi zapoznawać.

TRYB I SPOSOBY OCENIANIA

1. Uczeń zobowiązany jest systematycznie realizować lekcje, sumiennie przygotowywać się do zajęć tj. odrabiać zadania pisemnie, przygotowywać zalecony materiał w formie notatek wpisywanych do zeszytu przedmiotowego.
2. Uczeń zobowiązany jest do bezpiecznego korzystania z narzędzi zgodnie z ich przeznaczeniem oraz bezwzględnego przestrzegania zasad BHP.
3. Uczeń zobowiązany jest przeczytać zalecone materiały, teksty źródłowe oraz zapoznać się z materiałami zamieszczonymi na YouTubie wskazanymi przez nauczyciela poprzez wysłany link.
4. Uczeń ma obowiązek korzystać z podręcznika, e-podręcznika, materiałów i tekstów źródłowych w czasie pracy zdalnej.
5. Uczeń ma prawo do poprawy każdej oceny z testu. Oceny z innych form aktywności nie podlegają poprawie.
6. Nauczyciel ocenia odpowiedź ustną w formie audiowizualnej w ustalonym terminie.
7. W odpowiedziach ustnych ocenia się: rozumienie polecenia i zgodność wypowiedzi z tematem, swobodę i płynność wypowiedzi, znajomość faktografii, prawidłowe stosowanie pojęć historycznych oraz umiejętność myślenia przyczynowo-skutkowego.
8. Prace pisemne maja formę testu zawierającego różne typy zadań.

9. Ćwiczenia nie są zadawane z lekcji na lekcję. Uczeń jest zobowiązany przesłać pisemną pracę domową w ustalonym terminie. Jeżeli tego nie zrobi, nauczyciel wyznacza drugi termin. Nieoddanie w nim pracy skutkuje oceną niedostateczną.
10. .Pracą domową jest również przeczytanie wiadomości z podręcznika, e-podręcznika lub obejrzenie wskazanego filmu dokumentalnego.
11. Ocena klasyfikacyjna powinna być wystawiana z co najmniej trzech ocen bieżących.
12. Prace uczniów są przekazywane w wersji elektronicznej lub w innej ustalonej formie.
13. Uczeń ma obowiązek zapoznać się z zaleceniami dotyczącymi samokształcenia.
14. Udostępnione materiały pozostają do wyłącznego wglądu dla nauczyciela, ucznia.
15. Rodzice są informowani o wynikach i postępach ucznia poprzez dziennik elektroniczny
16. Uczeń może uzyskać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną z edukacji dla bezpieczeństwa jeśli spełnia warunki określone w Zasadach Oceniania Wewnątrzszkolnego.

Załącznik nr 1- Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z edukacji dla bezpieczeństwa dla klas pierwszych po szkole podstawowej

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	**Ocena dostateczna**	**Ocena dobra**	**Ocena bardzo dobra**	**Ocena celująca**
	Uczeń:				
Dział I. Podstawy pierwszej pomocy					
1. Organizacja pierwszej pomocy	• rozpoznaje potencjalne źródła zagrożenia w kontakcie z poszkodowanym • oceniania własne możliwości w kontekście zakresu pierwszej pomocy • wymienia nazwy służb ratunkowych i podaje ich numery alarmowe • prawidłowo wzywa pomoc • stosuje uniwersalne środki ochrony osobistej • wymienia przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce np. domowej, samochodowej	• wyjaśnia pojęcie „stan zagrożenia życia” • wymienia działania wchodzące w zakres pierwszej pomocy • podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w lasach • wskazuje sposób zabezpieczenia się przed zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi osoby poszkodowanej	• wskazuje, kiedy wezwać pomoc i w jaki sposób przekazać informacje o zdarzeniu • wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w miejscu zdarzenia • prezentuje sposoby zadbania o własne zdrowie	• podaje definicję, wymienia cele i zadania pierwszej pomocy • opisuje przeznaczenie środków znajdujących się na wyposażeniu apteczki pierwszej pomocy	• uzasadnia znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia oraz przedstawia jego rolę • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć

AUTOR: Bogusława Breitkopf

KLUB NAUCZYCIELA uczę.pl

©Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2019

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
2. Kontrola funkcji życiowych	• rozpoznaje osobę w stanie zagrożenia życia • podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy	• wymienia następstwa zaburzeń czynności układów stanowiących „triadę przeżycia” • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	• opisuje rolę układów oddechowego, krążenia i nerwowego dla prawidłowego funkcjonowania organizmu	• wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krążenia i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych	• wskazuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub do zagrożenia życia
3. Utrata przytomności	• ocenia przytomność poszkodowanego • ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) • udrażnia drogi oddechowe tzw. rękoczynem czoło-żuchwa • prawidłowo wzywa pomoc	• układa osobę nieprzytomną w pozycji bocznej ustalonej • zapewnia osobie nieprzytomnej komfort termiczny • systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej	• zna zasady postępowania z osobą nieprzytomną • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	• wymienia objawy utraty przytomności	• wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej

KLUB NAUCZYCIELA uczę.pl

©Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2019

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
4. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa	• ocenia przytomność poszkodowanego • ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) • wykonuje podstawowe czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej • wykonuje na fantomie uciski klatki piersiowej i sztuczne oddychanie samodzielnie i we współpracy z drugą osobą • prawidłowo wzywa pomoc	• podaje przykłady zdarzeń, w których dochodzi do nagłego zatrzymania krążenia • przedstawia sytuacje, w których można prowadzić resuscytację z wyłącznym uciskaniem klatki piersiowej • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	• wyjaśnia zasady postępowania z osobą nieprzytomną • wymienia oznaki zatrzymania krążenia • omawia uniwersalny algorytm w nagłym zatrzymaniu krążenia	• wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia” • opisuje algorytm podstawowych czynności resuscytacyjnych u osoby dorosłej • wymienia warunki i czynniki zapewniające resuscytację wysokiej jakości	• opisuje zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED) oraz wskazuje na jego znaczenie dla zwiększenia skuteczności akcji resuscytacyjnej
5. Zadławienia	• wykonuje podstawowe czynności pierwszej pomocy w zadławieniu • prawidłowo wzywa pomoc	• wykonuje na fantomie tzw. rękoczyny ratunkowe w przypadku zadławienia • wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci	• omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia	• wyjaśnia pojęcie i mechanizm zadławienia	• przedstawia algorytm podstawowych czynności ratowniczych w zadławieniu, w zależności od wieku i stanu poszkodowanego

AUTOR: Bogusława Breitkopf

KLUB NAUCZYCIELA uczę.pl

©Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2019

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
6. Rany, krwawienia i krwotoki	• wykonuje opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny • wykonuje opatrunek uciskowy • prawidłowo wzywa pomoc	• wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	• omawia zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn	• opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach kończyn	• wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami narządu ruchu
7. Uszkodzenia kości i stawów	• stosuje zasady unieruchomienia złamań kości długich i stawów (zasada Potta) • w sytuacjach symulowanych prawidłowo unieruchamia kończynę po uraziew zastanej pozycji • wykorzystuje dostępny sprzęt do unieruchomienia złamanej kończyny • prawidłowo wzywa pomoc	• wymienia sytuacje, w których może dojść do urazów kręgosłupa • wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	• wyjaśnia zasady unieruchomienia złamań kości długich i stawów (zasada Potta) • opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach kończyn • wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami narządu ruchu	• wyjaśnia zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn • przedstawia metody przenoszenia poszkodowanych z urazem kręgosłupa	• wyjaśnia cel doraźnego unieruchomienia kończyny (ograniczenie ruchu, zmniejszenie bólu, ograniczenie ryzyka pogłębiania urazu, umożliwienie bezpiecznego transportu) • opisuje przykłady powikłań wynikających z urazu kręgosłupa

KLUB NAUCZYCIELA uczę.pl

©Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2019

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
8.Oparzenia termiczne i chemiczne	• demonstruje metodę chłodzenia w przypadku oparzenia kończyny • prawidłowo wzywa pomoc	• wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	• wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach	• wyjaśnia pojęcie „oparzenie”, wymienia przyczyny i rodzaje oparzeń	• omawia zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego
9.Podtopienia	• opisuje sytuacje, w jakich dochodzi do tonięcia • wyjaśnia zagrożenia związane z wodą • wyjaśnia, jak zapobiegać tonięciu i wypadkom w akwenach wodnych • prawidłowo wzywa pomoc	• podaje przykłady zagrożeń w środowisku wodnym • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	• uzasadnia, na czym polega udzielenie pierwszej pomocy osobie podtopionej	• wyjaśnia różnicę między podtopieniem a utonięciem	• odtwarza etapy pomocy w podtopieniach • podejmuje w sytuacji symulowanej czynności pierwszej pomocy po wydobyciu poszkodowanego z wody (pozycja bezpieczna, zapobieganie zachłyśnięciu i wychłodzeniu)

KLUB NAUCZYCIELA uczę.pl

©Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2019

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
10.Zatrucia	• w sytuacji symulowanej podejmuje prawidłowe działania wobec osoby podejrzanej o zatrucie • prawidłowo wzywa pomoc	• wyjaśnia, na czym polega udzielenie pierwszej pomocy w zatruciach • podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach	• opisuje zasady bezpieczeństwa w pomieszczeniach skażonych tlenkiem węgla lub innymi gazami toksycznymi	• omawia zatrucia tlenkiem węgla (czadem), lekami lub środkami odurzającymi, wymienia ich objawy	• przedstawia algorytm podstawowych czynności ratowniczych w zatruciach, w zależności od środka trującego
11.Pogryzienia, użądlenia, wstrząs	• wymienia najważniejsze przyczyny wstrząsu • stosuje zasadypostępowania przeciwwstrząsowego (ułożenie, ochrona przed wychłodzeniem, wsparcie psychiczne poszkodowanego) • prawidłowo wzywa pomoc	• podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, w lasach • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	• wyjaśnia, na czym polega udzielenie pierwszej pomocy we wstrząsie	• wymienia zagrożenia związane z wystąpieniem wstrząsu	• przedstawia algorytm podstawowych czynności ratowniczych w sytuacji wstrząsu anafilaktycznego
12.Nagłe zachorowania	• udziela pomocy w sytuacji ataku choroby (zawał serca, astma, udar, cukrzyca, epilepsja) • prawidłowo wzywa pomoc	• przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	• podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym	• opisuje objawy charakterystyczne dla wystąpienia ataku konkretnej choroby	• wyjaśnia zasady postępowania w atakach chorób (zawał serca, astma, cukrzyca, epilepsja, udar)

AUTOR: Bogusława Breitkopf

KLUB NAUCZYCIELA uczę.pl

©Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2019

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
Dział II. Edukacja zdrowotna					
13. Zdrowie jako wartość dla człowieka i zasób dla społeczeństwa	• ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem • ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia • określa, gdzie w okolicy jego miejsca zamieszkania działają instytucje i organizacje świadczące leczenie, pomoc i wsparcie w przypadkach problemów zdrowia psychicznego, w szczególności świadczące usługi dla młodzieży • ocenia intensywność wysiłku fizycznego (np. na podstawie pomiaru częstości akcji serca w czasie i po wysiłku) • potrafi analizować wartość odżywczą produktów żywnościowych np. na podstawie informacji o ich składzie umieszczanych przez producenta na opakowaniu	• wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych • opisuje konstruktywne i niekonstruktywne sposoby radzenia sobie z emocjami, w tym negatywnymi • dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie) • wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne) oraz zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków • wyjaśnia zagadnienia związane z właściwą i racjonalną aktywnością fizyczną • uzasadnia znaczenie aktywności fizycznej dla zdrowia i rozwoju, w tym ochrony przed chorobami	• wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym • omawia wpływ stresu na zdrowie • uzasadnia znaczenie właściwego odżywiania dla zdrowia i rozwoju, w tym ochrony przed chorobami przewlekłymi	• opisuje podstawowe sygnały i objawy problemów ze zdrowiem psychicznym (stres fizyczny i emocjonalny, zaburzenia odżywiania, depresja kliniczna) • odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie ma wpływu • wyjaśnia związki między aktywnością fizyczną, zwyczajami żywieniowymi i dobrostanem emocjonalnym • wyjaśnia zagadnienia związane z właściwym, racjonalnym odżywianiem	• analizuje tendencje związane z brakiem aktywności fizycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w Polsce • omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu • definiuje pojęcia „bulimia” i „anoreksja” oraz wyjaśnia następstwa tych chorób

AUTOR: Bogusława Breitkopf

KLUB NAUCZYCIELA uczę.pl

©Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2019

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
		przewlekłymi			
14. Styl życia a zdrowie człowieka	• wykonuje pomiar ciśnienia tętniczego krwi • wyjaśnia, jak można unikać picia alkoholu, palenia tytoniu, zażywania dopalaczy i narkotyków • ustala, co sam może zrobić, aby tworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.) • wyjaśnia wpływ substancji psychoaktywnych na sprawność kierowcy	• ocenia korzyści kontroli czynników ryzyka miażdżycy w populacji • definiuje pojęcie wskaźnika masy ciała (BMI) i potrafi określić do czego służy • analizuje objawy rożnych rodzajów uzależnień behawioralnych, w tym uzależnienia od komputera, internetu, hazardu • wymienia wiarygodne źródła informacji na temat tendencji i skutków dotyczących spożycia alkoholu, palenia tytoniu, zażywania dopalaczy i narkotyków przez młodzież w Polsce • podaje zasady odpowiedniego stosowania leków (produktów leczniczych) i suplementów diety	• wyjaśnia czynniki ryzyka chorób cywilizacyjnych, takich jak: nadciśnienie tętnicze, cukrzyca, zaburzenia gospodarki lipidowej, otyłość • definiuje pojęcie zespołu metabolicznego (nadciśnienie tętnicze, otyłość, cukrzyca, zaburzenia lipidowe)	• wyjaśnia, jakie przekonania dotyczące spożycia alkoholu, palenia tytoniu, zażywania dopalaczy i narkotyków przez młodzież mogą mieć wpływ na podejmowanie wymienionych zachowań	• opisuje tendencje związane z otyłością wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w Polsce • wymienia przepisy prawa dotyczące używania substancji psychoaktywnych i prowadzenia pojazdów
Dział III. Sytuacje nadzwyczajnych zagrożeń					
15.	• identyfikuje	• wymienia podstawowe	• wymienia i określa zakres	• wyjaśnia	• wymienia główne

KLUB NAUCZYCIELA uczę.pl

©Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2019

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
Międzynarodowe prawo humanitarne	obiekty opatrzone międzynarodowymi znakami ochrony zabytków	akcje podejmowane w regionie przez Polski Czerwony Krzyż	działania wybranych stowarzyszeń i organizacji, np. Polskiego Czerwonego Krzyża	podstawowe zasady międzynarodowego prawa humanitarnego	dokumenty ONZ regulujące funkcjonowanie obrony cywilnej w świecie
16. Ochrona ludności i zwierząt	• rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach • wyjaśnia, na czym polegają zabiegi specjalne i sanitarne	• wymienia materiały, które można wykorzystywać jako zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skory • wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej, środka transportu lub rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi	• omawia wpływ środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę	• wymienia rodzaje znaków substancji toksycznych i miejsca ich eksponowania	• wyjaśnia znaczenie pojęć: „odkażanie”, „dezaktywacja”, „dezynfekcja”, „deratyzacja”
17. Służby ratownicze	• wyjaśnia rolę i zasady funkcjonowania Państwowej Straży Pożarnej oraz Państwowego Ratownictwa Medycznego	• opisuje działania podejmowane przez Państwową Straż Pożarną oraz Państwowe Ratownictwo Medyczne	• charakteryzuje ochotnicze służby i podmioty ratownicze, takie jak: Ochotnicza Straż Pożarna i Pogotowie Ratunkowe	• charakteryzuje Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe	• charakteryzuje Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
18. Ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach	• rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych • wskazuje drogi ewakuacji w szkole • potrafi zainstalować w telefonie komórkowym dostępny w miejscu swojego zamieszkania system ostrzegania	• charakteryzuje zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu • wyjaśnia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność • wyznacza strefę bezpieczeństwa w sytuacji zagrożenia	• omawia zasady ewakuacji ludności i środków materiałowych • rozróżnia zagrożenia czasu pokoju i czasu wojny	• definiuje i rozpoznaje rodzaje alarmów oraz sygnałów alarmowych	• uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice

AUTOR: Bogusława Breitkopf

KLUB NAUCZYCIELA uczę.pl

©Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2019

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
	o lokalnych zagrożeniach				
19. Zagrożenia naturalne, budowlane i komunikacyjne	• rozpoznaje zagrożenia i ich źródła • opisuje obowiązki pieszego i kierowcy w zakresie zachowania się na drodze w momencie przejazdu karetki pogotowia lub innego pojazdu z włączonymi sygnałami uprzywilejowania	• wyjaśnia zasady postępowania podczas pożaru, w przypadku wypadków komunikacyjnych, w czasie zagrożenia powodzią, w przypadku katastrofy budowlanej, wycieku gazu z instalacji w budynku mieszkalnym, odnalezienia niewypału lub niewybuchu, zagrożenia lawiną, intensywnej śnieżycy • potrafi dobrać odpowiedni rodzaj środka gaśniczego w zależności od rodzaju pożaru (np. płonąca patelnia, płonący komputer)	• przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi, pożaru lub innych klęsk żywiołowych	• charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, w szkole i w najbliższej okolicy • wymienia rodzaje i zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego	• wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej, środka transportu lub rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi
20. Zagrożenia związane z działalnością człowieka	• omawia zasady zachowania się w przypadku zdarzeń terrorystycznych (np. w razie wtargnięcia uzbrojonej osoby do szkoły, centrum handlowego) • wyjaśnia znaczenie cyberprzemocy • wskazuje niewłaściwe zachowania dotyczące cyberprzemocy	• omawia procedury postępowania w przypadku wystąpienia cyberprzemocy • opisuje właściwą reakcję w sytuacji wystąpienia cyberprzemocy • omawia wpływ środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę • podaje sposoby zabezpieczenia żywności	• wymienia materiały, które można wykorzystywać jako zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry	• wymienia przykłady skutków użycia środków biologicznych, chemicznych i wybuchowych	• wyjaśnia pojęcie terroryzmu (w zakresie zagrożenia terrorystycznego)

KLUB NAUCZYCIELA uczę.pl

©Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2019

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
	• rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach	i wody przed skażeniami			
Dział IV. Bezpieczeństwo państwa					
21. System bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej	• wymienia i opisuje elementy składowe systemu bezpieczeństwa, jego poszczególne instytucje, charakter związków między nimi • wymienia i uzasadnia geopolityczne, militarne i gospodarcze aspekty bezpieczeństwa państwa	• wymienia zadania parlamentu, prezydenta, rady ministrów w dziedzinie obronności oraz elementy systemu obronnego państwa • wymienia wybrane stowarzyszenia i organizacje, takie jak Liga Obrony Kraju, Związek Strzelecki „Strzelec”, i określa ich zakresdziałania	• identyfikuje wyzwania dla bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego, kategoryzuje je, przypisuje właściwe znaczenie w kontekście bezpieczeństwa lokalnego oraz całego państwa	• wymienia nazwy formacji służb mundurowych (w tym obrony terytorialnej) zapewniających bezpieczeństwo państwa oraz wyjaśnia zadania tych służb	• potrafi identyfikować wyzwania dla bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego, kategoryzować je, przypisywać właściwe znaczenie w kontekście bezpieczeństwa lokalnego i całego państwa
22. Powinności obronne i kryzysowe władz, instytucji oraz obywateli	• uzasadnia rolę świadczeń obywateli na rzecz obronności oraz zadań i kompetencji władz państwowych i samorządowych w tym zakresie	• orientuje się w podstawowych zasadach zarządzania kryzysowego i rozumie jego istotę	• podaje przykłady zarządzeń, jakie mogą wydać władze w związku z kryzysem	• wyjaśnia znaczenie pojęć „siatka bezpieczeństwa” i „infrastruktura krytyczna”	• dokonuje analizy wybranych zjawisk społecznych (stany nadzwyczajne) z wykorzystaniem właściwej terminologii
23. Siły Zbrojne Rzeczpospolitej Polskiej	• omawia zadania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej	• omawia struktury Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej	• omawia podstawowe uzbrojenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej	• omawia podstawowe wyposażenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej	• omawia znaczenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej

KLUB NAUCZYCIELA uczę.pl

©Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2019